

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΑΥΡΟΜΕΝΙΟΥ

ΛΟΓΟΙ

Ὁ σεβ. Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Ἰεζεκιήλ ἐδώρησε πρό τινας εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῶν χειρογράφων τῆς θεολογικῆς σχολῆς χειρόγραφον κώδικα ἐσταχωμένον διὰ βύρσης, ἀκέφαλον καὶ κολοβόν, περιλαμβάνοντα νῦν 311 φύλλα (0,20×0,15), ἀριθμηθέντα ὑπ' ἐμοῦ. Ὁ κώδιξ εἶχε παλαιὰν ἀρίθμωσιν κατὰ φύλλα εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς ᾠας πρὸς τὰ δεξιὰ, ἥτις ὅμως κατὰ τὴν στάχωσιν ἀπεκόπη. Εὐτυχῶς σώζεται ἔτι, εἰς τινα μόνον φύλλα, ἡ παλαιὰ ἀρίθμωσις, ἐξ ἧς δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν συμπεράσματα τινα ἀσφαλῆ περὶ τῆς ἀρχικῆς καταστάσεως τοῦ ἡμετέρου κώδικος. Οὕτω ἐν φύλλῳ 80 τῆς ἡμετέρας ἀριθμήσεως ὑπάρχει ἀρίθμωσις 89, ἐξ οὗ εἰκάζομεν ὅτι τὰ ἐν ἀρχῇ τοῦ νῦν ἀκεφάλου κώδικος ἐκπεσόντα φύλλα εἶναι 9. Ἐπίσης ἐν φύλλῳ 131 τῆς ἡμετέρας ἀριθμήσεως σώζεται ἡ παλαιὰ ἀρίθμωσις 144, ἃρα ἔχουσιν ἐκπέσει μεταξὺ 4 ἔτι φύλλα, καὶ ἐν φύλλῳ 173 τῆς ἡμετέρας ἀριθμήσεως σώζεται ἡ παλαιὰ ἀρίθμωσις 189, ἃρα ἔχουσιν ἐκπέσει μεταξὺ 3 ἔτι φύλλα. Ἐπομένως τὰ μέχρι τοῦ τέλους τοῦ κώδικος ἐκπεσόντα φύλλα εἶναι 16 (9+4+3), ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ φύλλου 302 τῆς ἡμετέρας ἀριθμήσεως, ἐνθα σώζεται παλαιὰ ἀρίθμωσις 318. Ἐκτὸς ὅμως τῶν 16 τούτων φύλλων ἔχουσιν ἐκπέσει καὶ ἐκ τοῦ τέλους τοῦ κώδικος πολλὰ φύλλα, ἀγνώστον πόσα.

Τὸ περιεχόμενον τοῦ κώδικος τούτου εἶναι τὸ ἀκόλουθον :

1 (φ. 1α—4β). Ἀκέφαλον. Ἄρχ. «νόσοι τῶν φιλότατων καὶ θάνατοι οὐκ ἀπρονοήτως οὐδὲ μὴν ἀκριτί».

2 (φ. 5α—10β) Κυριακὴ πρὸ τῆς ὑψώσεως. Λόγος Γ'.

Ἄρχ. «Φέρε σήμερον, ὦ θεοφιλέστατον ἄθροισμα».

3 (φ. 10α—18β). Σεπτεμβρίου 18'. Εἰς τὴν ὑψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ σταυροῦ. Λόγος δ'.

Ἄρχ. «Ὁρῶ σήμερον τοῦ μεγάλου τοῦδε ναοῦ τὸν σεβάσμιον ὄροφον».

4 (φ. 18β - 23α). Κυριακὴ α' τοῦ Λουκᾶ. Τοῦ αὐτοῦ λόγος ε'.

Ἄρχ. Ἐπειδὴ περ ἀρχὴν εἰλήφει σήμερον.

5 (φ. 23β—30β). Τοῦ αὐτοῦ λόγος στ' περὶ τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας.

Ἄρχ. Ἄλλην ὑπόθεσιν ὠρμημένως προζίμιον τοῦ λόγου ποιήσασθαι.

6 (φ. 30β - 38α). Λόγος ζ' τοῦ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ σπύρου.

Ἄρχ. Οἱ τὰς μακρὰς ἀποδημίας κατ' ἐμπορίαν πλούτου.

7. (φ. 38α - 43α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος η' περὶ τοῦ ἔχοντος τὸν λεγεῶνα.

Ἄρχ. Ἐπέχει μου τὴν γλῶτταν ἢ νόσος τοῦ σώματος.

8 (φ. 43α - 50α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος η' εἰς τὸν πλούσιον καὶ τὸν Λάζαρον'.

Ἄρχ. Πάλιν ἢ τοῦ Θεοῦ ἐνυπόστατος σοφία καὶ δύναμις.

9 (φ. 50α - 53α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος ι'. Περὶ τοῦ σεισμοῦ εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ μεγάλου Δημητρίου.

Ἄρχ. Διττῆς προφάσεως σήμερον συνέλευσιν ἄγομεν.

10 (φ. 53α - 59α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος ια'. Εἰς τὸ ὁ λύχνος τοῦ σώματος, Ματθαίου Κυριακῆ ε'.

Ἄρχ. Καὶ χρεωφειλέτης ἀχάριστος.

11 (φ. 59α - 63α). Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὰ ἐπίλοιπα τοῦ ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός. Λόγος ιβ'.

Ἄρχ. Οἱ ἀγύρται καὶ ἀγελατοὶ πένητες.

12 (φ. 63α - 68β). Λόγος περὶ τῆς αἰμορροσύνης τοῦ αὐτοῦ ιγ'.

Ἄρχ. Διπλὴν ἡμῖν σήμερον ἀφηγήσατο θαυμάτων διήγησιν.

13 (φ. 68β - 74α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος ιδ'. Εἰς τὴν συγκύπτουσαν.

Ἄρχ. Οἱ κηφήνες εἰδός ἐστι μελισσῶν.

14 (φ. 74α - 78β). Τοῦ αὐτοῦ λόγος ιε'. Εἰς τὸν δεῖπνον.

Ἄρχ. Μυστικὸν ἡμῖν δεῖπνον.

15 (φ. 79α - 82α). Τοῦ αὐτοῦ εἰς τοὺς ἁγίους Ἀναργύρους καὶ εἰς τοὺς ιβ' ἀποστόλους. Λόγος ιστ'.

Ἄρχ. Συγκαλεῖ μὲν ἡμᾶς, ὦ φιλέορτοι, σήμερον.

16 (φ. 82α - 87α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος ιζ'. Εἰς τοὺς σ' μαθητὰς καὶ εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον Μιχαήλ.

Ἄρχ. Οἱ μὲν αἰσθητοὶ λειμῶνες τῶν ποικίλων ἀνθέων.

17 (φ. 87β - 92α). Λόγος ιη'. Ὁμιλία εἰς τὸν ἀπὸστολον Φίλιππον, εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἄρχ. Οὐ μόνον περιπολοῦντες σωματικῶς ἐν τῇ γῆ.

18 (φ. 92α - 96α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος ιθ'. Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγε-

1. Καὶ τὸν λόγον τοῦτον ἀριθμεῖ ὡς η'. Εἶναι φανερόν ὅτι πρόκειται περὶ λάθους, ἀφοῦ μάλιστα ὁ ἀμέσως μετ' αὐτὸν λόγος ἀριθμεῖται ὡς ι'. Ἄξιον σημειώσεως εἶναι ἐνταῦθα ὅτι ἐν τῇ ἐκδομένῳ κειμένῳ ὁ λόγος οὗτος φέρει τὸν ἀριθμὸν η' καὶ ὁ προηγούμενος θ'.

λίου, τὸ εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο καὶ εἰς τὸν ἅγιον Ἀνδρέαν.

**Αρχ.* Ἐμοὶ τῆς παρουσίας ἑορτῆς ἢ διάλεξις.

19 (φ. 96α—101α). Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τοὺς μακαρισμοὺς, εἰς τὸν μέγαν Νικόλαον. Λόγος κ'.

**Αρχ.* Ὅτε πρὸς τὴν ἑαυτοῦ θείαν ἀδελφὴν ὁ δεσπότης.

20 (φ. 101α—106α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος κα'. Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως.

**Αρχ.* Τοῦ μὲν αλοθητοῦ ἡλίου τοῦ ἐρίζοντος ὑπερτέλλοντος.

21 (φ. 106α—110β), Τοῦ αὐτοῦ λόγος κβ' μηνὶ Δεκεμβρίῳ εἰς τὰ ἅγια νήπια.

**Αρχ.* Ἐπὶ τὴν ἱερὰν Βηθλεὲμ ἄγει σήμερον ἡμᾶς.

22 (φ. 110β—115β). Τοῦ αὐτοῦ λόγος κγ' Μαρτίῳ κε' εἰς τὸν Ἐθαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου.

**Αρχ.* Σήμερον ἡ ἐκκλησία δαδουχεῖται μυστικῶς.

23 (φ. 116α—118α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος κδ'. Εἰς τὸν ἅγιον Ὀνούφριον.

**Αρχ.* Ἐπεστί μοι θαυμάσαι τὴν τῆς ἀρετῆς ἰδιότητα

24 (φ. 118β—125α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος κε' μηνὶ Ἰουνίῳ κθ'. Εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, εἰς τὸ ρητὸν τοῦ Ἐθαγγελίου.

**Αρχ.* Συνήδομαί σοι πόλις καὶ σοὶ θεῖε τῶν ἀνακτόρων ναέ.

25 (φ. 125β—131α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος κστ' εἰς τοὺς ἁγίους μάρτυρας Γεώργιον, Προκόπιον καὶ εἰς τὸν ἅγιον Παγκράτιον.

**Αρχ.* Καὶ κιθαρωδὸς πολλάκις ἀνὴρ τὰς ἀγυῖας διερχόμενος.

26 (φ. 131α—136β). Τοῦ αὐτοῦ λόγος κζ' εἰς τὸν ἅγιον Παγκράτιον.

**Αρχ.* Οὐ κατόπιν, ὡς ὁ λόγος, ἤκομεν ἑορτῆς.

27 (φ. 136β—141α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος κη' εἰς τὸν ἅγιον Παντελεήμονα.

**Αρχ.* Οἱ πρὸς τὴν πάνδημον ταύτην ἀθροισθέντες πανήγυριν.

28 (φ. 141β—153α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος κθ'. Εἰς τὴν σωτήριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεταμόρφωσιν.

**Αρχ.* Οἶόν τι πάσχειν εἰώθει ποιμήν.

29 (φ. 153α—157β). Τοῦ αὐτοῦ λόγος λ'. Εἰς τὴν κοίμησιν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

**Αρχ.* Ὡς λαὸν μοι λαμπρὰ τὴν σήμερον ἡ τῆς διδασκαλίας ἀκρόασις.

30 (φ. 157β—162β). Τοῦ αὐτοῦ λόγος λα'. Εἰς τὴν ἀποτομὴν τοῦ κυρίου Προδρόμου. Αὐγούστου κθ'.

*Αρχ. Καλῶς ἐφήρμοσεν ἡ τάξις τὴν τοῦ Προδρόμου τελείωσιν.

31 (φ. 162β—167α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος λδ'. Εἰς τὸν ἀρχιτελώνην Ζαυχαίον.

*Αρχ. Τῆς μυστικῆς ἐκείνης καὶ θείας κλίμακος.

32 (φ. 167α—174α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος λγ'. Εἰς τὸν τελώνην καὶ εἰς τὸν φαρισαῖον. Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου.

*Αρχ. Πάλιν ἡ εὐαγγελικὴ φωνή.

33 (φ. 174α—183β). Τοῦ αὐτοῦ λόγος λδ'. Ὁμιλία εἰς τὸν ἄσωτον υἱόν.

*Αρχ. Ἐφθασεν ἡ εὐαγγελικὴ φιλοσοφία.

34 (φ. 183β—190α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος λε'. Τῇ Κυριακῇ τῆς ἀπόκρεω, εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας.

*Αρχ. Οἶόν τι πάσχουσιν οἱ ἀπό τινος ὑψηλῆς ἀκρωρείας.

35 (φ. 190α—195β). Τοῦ αὐτοῦ λόγος λστ'. Τῇ Κυριακῇ τῆς Τυροφάγου. Ὁμιλία εἰς τὸ εἶπεν ὁ Κύριος, ἐὰν ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις.

*Αρχ. Οἱ ἐν τοῖς ἵππικοῖς ἄθλοις ἀγωνιζόμενοι.

36 (φ. 195β—200β). Λόγος λζ'. Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὰς ἀγίας εἰκόνας τῇ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας. Κυριακὴ α' τῶν νηστειῶν.

*Αρχ. Δαμπρὰ ἑορτὴ καὶ πανήγυρις.

37 (φ. 201α—207β). Κυριακὴ τῶν νηστειῶν εἰς τὸν παράλυτον. Τοῦ αὐτοῦ λόγος λη'. Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου τὸ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ.

*Αρχ. Ἐπειγόμενος τῆς συνήθους διδασκαλίας ἐφάψασθαι.

38 (φ. 207β—214α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος λθ'. Εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν.

*Αρχ. Νῦν ἡμῖν ὁ τῆς ἐγκρατείας καιρὸς ἐφθασε.

39 (φ. 214α—219α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος μ'. Ὁμιλία εἰς τὸ ἀνθρωπὸς τις προσήλθε τῷ Ἰησοῦ.

*Ερχ. Ὅτρύνει μὲν εἰς δρόμον ἵππον ἀγέρωχον πεδιάς.

40 (φ. 219α—227β). Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία μα'. Εἰς τὸ ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα.

*Αρχ. Ὁ μὲν τῆς ἐγκρατείας καιρὸς ἤδη πρόεκοψε.

41 (φ. 227β—240α). Λόγος μβ'. Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὴν τοῦ δικαίου καὶ ἀγίου Δαζάρου ἀνάστασιν.

*Αρχ. Πολλὴν πανδαισίαν ἡμῖν ὁ ἐπιστήθιος Εὐαγγελιστής.

42 (φ. 240α—243β). Τοῦ αὐτοῦ λόγος μγ'. Τῇ Κυριακῇ τῶν Βα-
των εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἕρθρου.

*Αρχ. Φαιδρὰ τῆς παρουσίας ἐορτῆς ἢ συνέλευσις.

43 (φ. 243β—266β). Τοῦ αὐτοῦ λόγος μδ'. Τῇ ἁγία καὶ μεγάλη
Παρασκευῇ εἰς τὸ πάθος τοῦ Κυρίου καὶ εἰς τὴν καινὴν διαθήκην.

*Αρχ. Ἴσως μὲν ἐπαχθῆς δόξω.

44 (φ. 266β—275β). Κυριακῇ δ' ἀπὸ τοῦ Πάσχα. Ὁμιλία εἰς τὴν
Σαμαρείτιδα. Λόγος με'.

*Αρχ. Ἀπροσιμάστως τῷ Σωτήρι σήμερον.

45 (φ. 276α—282β). Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὴν σωτήριον ἀνάληψιν.
Λόγος μστ'.

*Αρχ. Λαμπρὰ τῷ ὄντι καὶ παμφαῆς ἢ παροῦσα πανήγυρις.

46 (φ. 282β—288α). Τοῦ αὐτοῦ λόγος μζ'. Εἰς τὴν ἁγίαν Πεντη-
κοστήν.

*Αρχ. Ὁρῶν σήμερον τὸν ἁγιώτατον τῆς πανάγνου Δεσποίνης ναόν.

47 (φ. 288α—295β). Τοῦ αὐτοῦ λόγος μη'. Τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων
Πάντων. Ὁμιλία εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας.

*Αρχ. Ὁ μὲν καιρὸς πρὸς αὐτὸ τὸ τοῦ ἔαρος ἄγει ἀμροτελεύτιον.

48 (φ. 295β—300β). Τοῦ αὐτοῦ λόγος μθ'. Κυριακῇ τοῦ Ματθαίου.
Εἰς τὸν ἑκατόνταρχον.

*Αρχ. Ἀντιστρατεύει τῶς ἀγαθοῖς ἔργοις ὁ πονηρὸς.

49 (φ. 300β—306β). Λόγος ν'. Κυριακῇ ιθ' τοῦ Ματθαίου. Περὶ
τοῦ πλουσίου, τοῦ ἐπερωτήσαντος τὸν Χριστὸν περὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς.

*Αρχ. Οἶόν τι συμβαίνειν εἴωθε περὶ τὰ μύρα.

50 (φ. 307α—311β). Ἄνευ ἐπιγραφῆς.

*Αρχ. Πάλαι μὲν ὁ θεόπτης Μωσῆς ἀνάγων τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαόν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προϋπτει ὅτι ὁ ἡμέτερος κώδιξ περιέχει νῦν
πεντήκοντα ὁμιλίας τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως ὧν ἡ πρώτη ἀκέφαλος καὶ
ἡ τελευταία κολοβή. Ἐκ τῆς ἀριθμῆσεως τῶν λόγων ταύτων καταφαί-
νεται ὅτι ἡ ἀκέφαλος ὁμιλία ἔφερεν ἀριθμῆσιν λόγος β' καὶ ἐπομένως
πρὸ αὐτοῦ ὕπηρεχεν ὁ λόγος α', ὅστις θὰ κατελάμβανε μετὰ τῆς ἀρχῆς
τοῦ λόγου β' τὰ ἐν ἀρχῇ ἑλλείποντα ἑννέα φύλλα. Τοῦτο ἀποδεικνύει
καὶ ἡ ἐπισταμένη ἐξέτασις τοῦ ἐσταχωμένου κώδικος, ἐξ οὗ, ὡς φαί-
νεται, ἐλάχιστα φύλλα ἑλλείπουσιν ἐν ἀρχῇ. Τουναντίον ἐν τέλει ἑλλεί-
πουσι πολλὰ φύλλα καὶ ἐπομένως δὲν δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν
ἀσφαλῶς οὔτε πόσας ὁμιλίας μετὰ τὴν πεντηκοστήν πρώτην περιλάμ-

θανεν ἀρχικῶς ὁ ἡμέτερος κώδιξ οὔτε ποῖος ἦτο ὁ ὄλος ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ ἡμετέρῳ κώδικι ἀρχικῶς περιεχομένων ὀμιλιῶν.

Ἐν τῆς προσεκτικῆς ἀναγνώσεως τῶν λόγων τούτων γίνεται δῆλον ὅτι οὗτοι εἶναι οἱ γνωστοὶ λόγοι, οἱ ἐκδεδομένοι ὡς λόγοι τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ταυρομενίου Θεοφάνους τοῦ Κεραμέως¹. Ἐν τῇ ᾧα τοῦ φύλλου 94β τοῦ ἡμετέρου κώδικος ἀναγινώσκομεν γεγραμμένον ὑπὸ μεταγενεστέρως χειρὸς, τῆς καὶ ἄλλας πολλὰς σημειώσεις γραφάσης ἐν τῇ ᾧα, «Αἰωνία σου ἡ μνήμη Γρηγόριε Ταυρομενίου ἀρχιερεῦ», ἐξ οὗ δυνάμεθα νὰ εἰκάζωμεν μετὰ πολλῆς τῆς πιθανότητος ὅτι ἐν τῷ ἡμετέρῳ κώδικι οἱ λόγοι οὗτοι ἀπεδίδοντο εἰς τὸν Γρηγόριον Ταυρομενίου².

Παραβάλλοντες τὸ ἡμέτερον κείμενον πρὸς τὸ ἐκδεδόμενον εὐρίσκομεν μικράς τινας καὶ ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς καὶ ἐν τῷ κειμένῳ διαφοράς, ἀξίας ἐν τούτοις προσοχῆς. Ἐπι μᾶλλον ἀξία προσοχῆς εἶναι ἡ κατάταξις τῶν λόγων ἐν τῷ ἡμετέρῳ κώδικι ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐκδεδομένον κείμενον παρὰ Migne. Ἐκ τοῦ κατωτέρω πίνακος γίνεται δῆλη ἡ διαφορὰ αὕτη.

Κείμενον κώδικος

• Λόγοι

Α΄
Β΄
Γ΄
Δ΄
Ε΄
ΣΤ΄
Ζ΄
Η΄
Θ΄
Ι΄
ΙΑ΄
ΙΒ΄
ΙΓ΄

Κείμενον παρὰ Migne

Λόγοι

Α΄ σ. 116 ἐ.
Β΄ σ. 161 ἐ.
Γ΄ σ. 173 ἐ.
Δ΄ σ. 184 ἐ.
Ε΄ σ. 204 ἐ.
ΣΤ΄ σ. 217 ἐ.
Ζ΄ σ. 236 ἐ.
Θ΄ σ. 272 ἐ.
Η΄ σ. 249 ἐ.
Ι΄ σ. 849 ἐ.
ΜΒ΄ σ. 804 ἐ.
ΜΓ΄ σ. 816 ἐ.
Ι΄ σ. 281 ἐ.

1. Οὗτοι ἐξεδόθησαν τὸ πρῶτον ὑπὸ Φραγκίσκου Σκόρσου (ἐν Παρισίοις 1644) καὶ ἔπειτα ὑπὸ τοῦ Γρηγορίου Παλαμά (ἐν Ἱεροσολύμοις 1860). Ἐκ τῆς πρώτης ἐκδόσεως ἀνετυπώθησαν παρὰ Migne (Ἑλλ. Πατρ. τὸμ 132 σ. 136—1077) μετὰ προλεγομένων (ἐνθ. ἀν σ. 10—136).

2. Περὶ τοῦ συγγραφῆως τῶν λόγων τούτων πρβλ. ἰδίᾳ Κρουμβάχερ ἱστορία τῆς βυζ. λογοτεχνίας μεταφρασθεῖσα ὑπὸ Γ. Σωτηριάδου τόμ. Α΄ σ. 344—346, ἐνθα καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία.

ΙΑ'	IB'	σ. 704 έ.
ΙΕ'	ΙΓ'	σ. 321 έ.
ΙΣτ'	ΜΖ'	σ. 857 έ.
ΙΖ'	ΜΗ'	σ. 868 έ.
ΙΗ'	ΜΘ'	σ. 884 έ.
ΙΘ'	Ν'	σ. 896 έ.
Κ'	ΝΑ'	σ. 905 έ.
ΚΑ'	ΙΑ'	σ. 332 έ.
ΚΒ'	ΝΒ'	σ. 917 έ.
ΚΓ'	ΝΓ'	σ. 928 έ.
ΚΔ'	ΝΔ'	σ. 941 έ.
ΚΕ'	ΝΕ'	σ. 952 έ.
ΚΣτ'	ΝΣτ'	σ. 969 έ.
ΚΖ'	ΝΖ'	σ. 989 έ.
ΚΗ'	ΝΗ'	σ. 1004 έ.
ΚΘ'	ΝΘ'	σ. 1020 έ.
Λ'	Ξ'	σ. 1048 έ.
ΛΑ'	ΞΑ'	σ. 1060 έ.
ΛΒ'	ΙΕ'	σ. 344 έ.
ΛΓ'	ΙΣτ'	σ. 356 έ.
ΛΔ'	ΙΖ'	σ. 372 έ.
ΛΕ'	ΙΗ'	σ. 396 έ.
ΛΣτ'	ΙΘ'	σ. 412 έ.
ΛΖ'	Κ'	σ. 425 έ.
ΛΗ'	ΚΑ'	σ. 444 έ.
ΛΘ'	ΚΒ'	σ. 457 έ.
Μ'	ΚΓ'	σ. 472 έ.
ΜΑ'	ΚΔ'	σ. 481 έ.
ΜΒ'	ΚΕ'	σ. 512 έ.
ΜΓ'	ΚΣτ'	σ. 541 έ.
ΜΔ'	ΚΖ'	σ. 549 έ.
ΜΕ'	ΛΗ'	σ. 720 έ.
ΜΣτ'	ΛΘ'	σ. 744 έ.
ΜΖ'	Μ'	σ. 764 έ.
ΜΗ'	ΜΑ'	σ. 781 έ.
ΜΘ'	ΜΔ'	σ. 825 έ.
Ν'	ΜΕ'	σ. 836 έ.
ΝΑ'	ΚΗ'	σ. 605 έ.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω περιγραφῆς τοῦ ἡμετέρου κώδικος γίνεται δῆλον ὅτι καὶ οὗτος πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψει προκειμένου περὶ τελικῆς λύσεως τοῦ προβλήματος τίς ἢ τίνες οἱ συγγραφεῖς τῶν ὑπὸ τόσα ὀνόματα φερομένων ἐν τοῖς χειρογράφοις δμυλιῶν τούτων.